

Ismét igazi tömegmozgalom

A forradalmi évforduló ösztönzőleg hat a munkaversenyre is

Az eltelt egy esztendő alatt mindenki megtanulhatott különbséget tenni hangzatos frázisok, félrevezető, jelszavas demagógia és következetes munkáspolitikai között. Kitűnő leckét adott ez az időszak a leplezett ellenforradalom és az igazi proletárforradalom lényegéből. Azok a nemzedékek, amelyek csak történelemlényvekből ismerik Horthyék egykori vérengzéseit, egy esztendeje a maga meztelenségében is láthatták az aktív ellenforradalmat.

Nem múltak el nyomtalanul a véres ellenforradalmi napok ezek fölött a nemzedékek fölött sem. Sok zavar maradt a fejekben, de megtörtént az életre szóló kiabrándulás is. Az emberek megtanulták, hogy az ellenforradalommal közösködni nagyon veszélyes dolog, közelebb kerültek az igazi forradalom gondolatához és sokkal hajlamosabbak arra, hogy ezért naponta, kötelességszerűen tegyenek is valamit.

Ha az ellenforradalom igazi céljait nem ismerték volna fel a munkások, lenne-e ma olyan lázas munka az üzemekben? Vajon életre kelhetett volna-e ismét a szocialista munkaverseny mozgalma? Aligha. Októberben örökre szóló halálos ítélettel sújtotta az ellenforradalom a munkaversenyt, s mégis új-játeremtődött: felfrissülve, a sallangoktól megtisztulva — kizárólag a munkások tudatos öntevékenységeiből.

Fiatalok az élen

Schol sem hoztak törvényt, rendeletet a mozgalom felújítására, schol sem kötelezték a munkásokat versengésre, mégis kiterjedtebbé vált a mozgalom. Sőt: úgy tűnik, mintha a korábbi versenyeknél nagyobb hatóereje lenne. Azelőtt ugyan a statisztika szerint lényegesen többen vettek részt a versenyben, de sokkal inkább csökkentette a mozgalom hatékonyságát a messzemenő formalitás. Akik most a teljes önkéntességen alapján vállalták a versenyt, az ezzel járó kötelességet is komolyan vették.

Különösen meglepő a fiatalok messzemenő aktivitása. Korábban elveszték a mozgalomban, most meg úgy tűnik, mintha élére álltak volna. Az Újszegedi Kender-Lenszövő Vállalatnál, a Szörme- és Bőrruházásban, a Szalámigyárban, s olyan kis vállalatnál is, mint a Seprűgyár, vagy az Ecsetgyár.

Vállalva versenyeznek a kommunista fiatalokkal azok is, akik még nem találták meg az utat a KISZ-hez, de rokonszenveznek tevékenységével és célkitűzéseivel.

Ifjúsági és exportbirodok alakultak számos szegedi üzemben a forradalmi évforduló tiszteletére, s ezek a brigádok önállóan dolgoznak, s nagyon számon tartják teljesítményeiket.

A munkások derékhada

Az »öregek«, az idősebb generáció, nincs ugyan olyan nagy mozgással, mint a fiatalok, de a munkások derékhada adja az újjászületett mozgalom gerincét. S egyre többen zárkóznak fel azok mögé, akik az ellenforradalom leverése után újra pártfogásukba vették a mozgalmat. Tíz-húsz önkéntes jelentkezővel kezdődött valamennyi üzemben a munkaversenynek ez a mostani, megújult szakasza, de ma már százak, ezrek teszik újra magukévá — cselekvő tenniakarással.

A Textilművekben még néhány hónapja is csak 300 munkás és munkásnő jelentette be részvételét — a forradalom ünnepének közelébe azonban újabb 250 munkást szólított a mozgalomba. Hasonló észrevételünk van a Kenderfonógyárban, az újszegedi szövőgyárban és több más helyről is.

A munkaversenynek azonban nem csupán a résztvevők

növekedő száma ad ismét tömegjellegű, hanem elsősorban az a nagy társadalmi erő, amelyet a verseny ismét képvisel az üzemekben.

Mi jó — s mi rossz?

A munkaverseny jelenlegi sikerének és elterjedésének természetesen nem az az egyedüli oka, hogy az emberek felismerték az ellenforradalom korábbi fufangját, hanem az is hozzátartozik, hogy a versenymozgalmat a maguk céljaihoz, törekvéseihez és érdekeihez idomították. Általában kerülik a régi formalizmust, s a százalékok hajszolását — ehelyett a jövőbelmezőségre, a nagyobb részesedésre, a kiváló minőségre törek. Ebből jóval több haszna van a népgazdaságnak is, s az egyéneknek is.

Megvizsgálták az emberek, hogy a versenyben mi volt jó, s mi rossz. A bonyolult adminisztrációt félreletették, s a lehető legegyszerűbb módon mérik a verseny hatékonyságát, — üzemrészek, munkacsoportok és egyének eredményességét. Megteremtették az elbírálás demokratikus fórumát is, a munkahelyeken választott bíráló bizottságokat.

Államunk és az üzemek vezető testületei gondoskodtak a kiváló munkások illó megjutalmazásáról is. Negyedévenként komoly tárgyjutalmak — rádió, kerékpár, textiliák, edények — jutnak a legjobbaknak. Életképes a készpénzjutalmazás formája is. Az ilyen anyagi ösztönzések mellőzése semmiesetre sem volna helyes, hiszen a jól szervezett verseny anyagi hasznát hoz a népgazdaságnak is, s csak természetes, hogy ebből a külön haszonból részesednek azok, akik megteremtették.

Mégse bízzuk a véletlenre

Az ellenforradalom után sokáig senki sem vállalta a védnökséget a verseny fölött. Magukra maradtak egy ideig azok is, akik vállalták az újbóli kezdeményezést. Azzal a jelszóval, hogy »bízzuk a munkásokra«, nem akadt mindenütt gazdája a mozgalomnak. A munkásokban él a többlet, szebbre való törekvés, nem zárkóznak el a munkaversenytől, mert tudják, hogy ez is fontos lépcső a felemelkedéshez, de a versenynek feltételei is vannak. A sokirányú kezdeményezést végülis össze kell fogni, s valami határozott irányt kell adni a közös törekvésnek. Biztosítani kell a megfelelő jutalmazást, a nyilvánosságot, az igazságos elbírálást — s mindenekelőtt a verseny hatékonyságához szükséges munkafeltételeket. Különböző megfontolások miatt nincs megfelelő garancia arra, hogy valóban érdekelték legyenek a munkások a versenyben — anyagiilag is, erkölcsileg is.

Ne bízzuk a véletlenre ezt a szép és fontos mozgalmat seholt!

A szegedi üzemek szép munkasikerüket érték el az elmúlt hónapokban, s ezért

méltán nyerték el a párt elismerését és köszönetét. Elbizakodottságra azonban semmi okunk nincs, hiszen a szegedi munkásgárda még többre is képes. Így van ez a munkaverseny esetében is. Most ismét széles méreteket öltött, elevenen hat a gazdaságban, de hírül sem tölti még be igazi szerepét.

Reméljük azonban, hogy a mostani veresnyilendület nemcsak egy naptári időszakra szól, hanem állandó elem lesz most már, a stabilizáció után, a további szüntelen előrehaladásnak is.

S. I.

Emlékhelyeket bocsát ki a magyar posta

A Postavezérgazgatóság közli, hogy november 7-én, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulója napján 60 filléres és 1 forintos névértékű emlékhelysorozatot bocsát forgalomba.

Új gyógyszerek

A cukorbetegségnek eddig nem volt megfelelő hatású gyógyszere. A kutatók nemrég egy új gyógyszert állítottak elő a betegség gyógyítására, amelynek gyártását hamarosan megkezdik. A Chinoin újdonságai közé tartozik a Pas-drazse, amely a tbc új formában megjelenő ellenszere lesz. A reuma ellen is készült új gyógyszer, az injekciós oldat neve: Ach.

Holnap kezdődik az egyetemi tudományos előadássorozat november 7 tiszteletére

A Szegedi Tudományegyetem — mint már jeleztük — a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulójának tiszteletére tudományos előadássorozatot rendez. Az ünnepélyes megnyitóra holnap, hétfőn este 6 órai kezdettel kerül sor az egyetem Dugonics téri épületének aulájában. Itt dr. Greguss Pál, az egyetem rektorának megnyitó szavai után dr. Antalffy György, az Állam-

és Jogtudományi Kar dékánja »Állam és demokrácia a Nagy Októberi Szocialista Forradalom tükrében« címmel tart előadást, majd Kalocsai Dezső tanszékvezető docens előadása következik »Revizionizmus és dogmatizmus« címmel. A további előadások naponta — csütörtök kivételével — este 6 órakor kezdődnek az aulában. Érdeklődőket szívesen látnak.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának törvényerejű rendelete a rögtönbíráskodási eljárás megszüntetéséről

A hivatalos lap vasárnapi száma közli a Népköztársaság Elnöki Tanácsának törvényerejű rendeletét a rögtönbíráskodási eljárás megszüntetéséről. A rendelet bevezetésében megállapítja, hogy a törvényes rend és közbiztonság helyreállítása terén az elmúlt egy év alatt elért számottevő sikerek lehetővé teszik az átmeneti időre bevezetett rögtönbíráskodási eljárás megszüntetését. Ezért a Népköztársaság Elnöki Tanácsa az 1956. évi 28. és az azt kiegészítő 32. számú törvényerejű rendelettel elrendelt rögtönbíráskodást megszünteti. A törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép életbe.

A törvényerejű rendelet hatálybalépésekor a rögtönítélő bíróságok előtt folyamatban lévő ügyeket az általános szabályok szerint hatáskörrel és illetékességgel bíró bíróságokhoz kell áttenni. Az ügyész a népbírói eljárás lefolytatását ilyen esetben is indítványozhatja.

„Arcunk piros, szemünk ragyog, ajkunkról víg nóta száll...”

A napsugaras őszi terepet gondosan előkészítette az iskola úttörőcsapat vezetője: Várkonyi Bernátné és Bálint István nevelő. Elhelyezték az útleveleket, felállították az akadályokat. Másnap rajonként indultak a pártások az akadályok leküzdésére. Nagy izgalommal, de feltűnő fegyelmességgel hajtották végre feladataikat. Kilenc akadályt kellett leküzdeniük a gyermekeknek. Minden akadálnál kitűzött örömmel üdvözölték egymást már az előző napon a résztvevők

ték a 10 pontot, ami egy-egy alkalommal a legtöbbet jelentette. Az jó hangulatban távoztak egyes akadályoknál a nevelők fáradságot nem kímélve segítettek a feladat végrehajtásában.

Az utolsó próbatétel volt a főzés. A pártások hozták a felszerelést és a főzéshez szükséges élelmiszer. Megkezdődött az utolsó küzdelem: melyik raj tudja a legjobb paprikást főzni? Halatlan volt a lelkesedés. Úgy igyekeztek a főzés, hogy néha még akik az úttörő-avaslát november 6-i baráti találkozásukon tartják meg.

Ugyanezen a napon próbáltak a Szilvási-szárú iskola úttörői is, akik az úttörő-avaslát november 6-i baráti találkozásukon tartják meg.

A „Mauthner-raktárban“ hevernek, csak a csillagos ég a takarójuk az új importgépeknek a Délrost újszegedi telepén

»Az én házam, az én váram — ami ezen túl van, ahhoz semmi közöm«. Ez a tökéletes erkölcsöt kifejező mondat jutott eszembe néhány napja a Délrost újszegedi telepén, mikor egy halomba hanyva, sok régi gépeket, alkatrészeket, s a Csehszlovákiából kapott új rostfeldolgozó gépeket láttam. Napjainkban sokat beszélünk a takarékosaságról, az állami vagyon védelméről, de konkrét formában annál kevesebbet. Vannak különböző feliratok is az üzemekben: »Takarékoskodj az energiával!«, »Ovd az állami vagyont!« Ezek a feliratok figyelmeztetnek a magukról megfigyelteteket, hogy ne pazaroljanak. Önmagukban ezek a feliratok hasznosak, de nem elegendők.

a roncsstemetőben hever

Hónapok óta több drága import gép. A munkások egy része gúnyosan »Mauthner-raktárnak« nevezi ezt a helyet. A gépek takarója néhány kopott ponyva, de inkább csak a csillagos ég. A ponyva annyit ér, mint a múltban a szegény embernek az újságpapír, mikor ősszel a bokorban ezzel takaródzott. Az ég sem mindig csillagos, néha esőfelhőtől terhes. Ha pedig eső esik, a gépek fűződnek. Ennek igaz haszna is van, ha nem több hát lemos-

sa róluk a pozdorja port, amit a szél rájuk hordott. Annál nagyobb mégis a kár. A törőhengerek tengelyei ugyanis már vakrosdásak. Ezt aztán olajozhatják, kenhetik, majd ha munkába állítják, sok baj lesz velük. A szürkére festett fedőlemezek, valami »jóakaró« célbadobásától behorpadtak. Négy-öt kilónyi vasdarabokat hajgáltak rájuk jó messziről. Az egyik gépen az ékszíjtárcsa pereme is letöredezett.

Látszólag senkit sem érdekel ez a pusztítás, csak a párttitkár hadakozik ellene egyedül.

Hogyan kerültek ide

az ócskavasak közé, a gazzal övezett raktárba ezek a drága import gépek? Még 1955-ben rendelte őket a Techno-imex Külkereskedelmi Vállalat útján a Délrost. Ezek a gépek váltották volna fel részben a mezőhegyesi, a nagylaki, eperjesi és vajhádi rostkikészítő üzemek régi gépeit és bővítették volna ezek gépparkjait. (A gépek szállítást is ide kérték, nem Újszegedre). Az új gépek beszerzéséhez új épületek is kellenek. Az ellenforradalom azonban a költséget elvitte, mint sok más beruházás fedezetét. A hitelt megvonták a vállalatától, a gépeket mégis küldték. Akik ide irányították a gépeket, jól tudták, hogy nincs beruházási hitel. Azt is tudták, hogy nem Újszegeden kell a gép, de mégis lerakták ide a szabad ég alá. Aztán rájöttek, hogy Drávaszabolcsra, a Dunarost egyik üzemében készen áll egy új épület üresen, s ide beszerelhetők a gépek. Es már vitték is egy részét. Ugyanígy a Tiszarost Vállalathoz Debrecenbe. Csütörtökön is szedegettek néhányan az alkatrészek kö-

zött és újabb szállítmányt küldtek Debrecenbe. Válogattak látszólag találmányra a sok-sok alkatrészt, mert hisz honnan is tudták volna, hogy mi szükséges ahhoz, amit visznek. Könnyen lehet, hogy a végén, aki az utolsó gépegyesét kapja, csak majd néhány alkatrészt vihet. A többi valahol az ország különböző rostfeldolgozó üzemekben őrzik talált tárgyként.

Fontos a fegyelmességtől, a jó szervezethez, a jó anyagellátás és az ellenőrzés is. Vajon

ellenőrizték-e

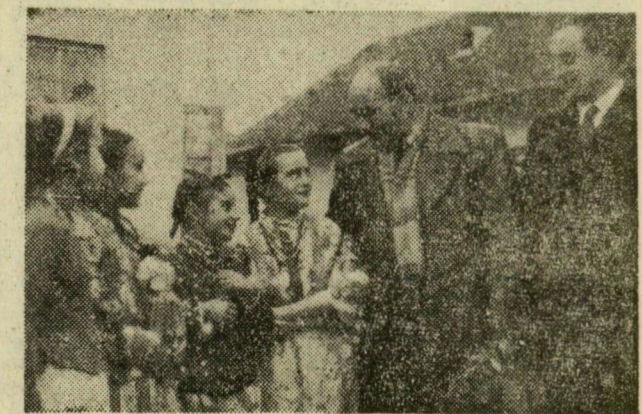
a Délrost vezetői, vagy a Kender-Lenipari Igazgatóság, hogyan raktározzák le az újszegedi telepén a drága import gépeket? Biztosan azt mondják, hogy igen: Mert, ha nem, akkor az is hiba: De miután ellenőrizték és mégis úgy maradt hónapokig, mint a Csáki-szalámája, szana-szét azt ócskavas és a gaz között kitéve az időjárás viszontagságainak, ez felveti a vezető felelősségét. A munkások azt látják, hogy az ő bérük-ből levonnak ha késnek a munkakezdéskor, vagy selejtet gyártottak. Joggal kérdezhetik: aki idehozatta, s rakásra hanyatta a gépeket, kitéve esőnek, napnak, rozsdá pusztításának, azt miért nem vonják felelősségre? Joggal mondják, melyik a nagyobb kár: az ő késésük, vagy a több tízezer forint értékű, a gépen keletkezett kár? Nem elég csak feliratot gyártani, ugyanakkor szemet hunyni az állami vagyon pusztítása láttán. Nem elintézhető ez még egy jól megfogalmazott önkritikával sem. A felelősség mindenikre vonatkozik. Legyen az iparigazgató, vállalat- vagy telepvezető. Vonták hát őket felelősségre, ki hogyan érdemli... (n-p)

Szerkesztő: égünk német vendégei

a napokban utaztak haza, a Német Demokratikus Köztársaságba. Heinz Friedrich, a Karl-Marx-Stadt-i Volksstimme főszerkesztője és Jonny Türpe a lap városi szerkesztője tapasztalatcsere látogatásra jöttek hozzánk. Ittartózkodásuk alkalmával Szeged több jelentős üzemét látogatták meg, ismerkedtek a várossal és környékével, ipari, mezőgazdasági és kulturális életünkkel. Meleg barátsággal fogadták őket mindenütt a város dolgozói: a Szegedi Kenderfonóban, a Szalámigyárban és más üzemekben éppúgy, mint a tápéi immár világhírű gyékényes szövöttekben. Jártak munkáslakásokban és parasztházakban, s elutazásuk előtt annak a meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy olyan barátok között jártak, akikkel elszakíthatatlan szálak fűzik össze őket a szocializmus építésében.

(Liebmann Béla felvétele)

Képeinken szegedi tartózkodásuk sok kedves emlékei közül kettőt mutatunk be. Felső képünk a színházban készült, ahol melegen gratuláltak az európai koncertjeiről általuk is jólismert Fischer Annie Kossuth-díjas zongoraművésznek. Balról jobbra: Türpe, Fischer Annie, Borbély Gyula, az Állami Operaház karnagya és Friedrich. — Alsó képünk azt a kedves pillanatot örökíti meg, amint népviseletbe öltözött iskolás lányokkal beszélgetnek Tápén. A tápéi kislányok igen hangulatos műsorral kedveskedtek nekik, s még németül is daloltak egy versnyit a jólesően meglepett vendégeknél.